

ELTÉRŐ MÉRTÉKŰ VÍZHIÁNY ÉS A SZÜRETI IDŐPONT KOMBINÁLT HATÁSA A KÉKFRANKOS (*Vitis vinifera* L.) SZŐLŐFAJTA BOGYÓINAK FENOLOS ÉRETTSÉGÉRE ÉS TEXTÚRA JELLEMZŐIRE

Villangó Szabolcs¹, Pálfi Zita¹, Szekeres András², Bálo Borbála³, Zsófi Zsolt¹

¹KRF Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete, Eger

²Szegedi Egyetem Mikrobiológia Tanszék

³Budapesti Corvinus Egyetem Szőlészeti és Borászati Intézet, Szőlészeti Tanszék

E-mail: zszs@szbki-eger.hu

A vízhiány jelentős hatást gyakorol a szőlő fenolos érettségére. A fenolos érettség egyfelől a héjban lévő fenolos anyagok koncentrációját (pl.: színyanyagok), másrészt ezek kivonhatóságát jelentik. A kivonhatóságot nagymértékben befolyásolja a bogyó, a héj és a mag textúrája tulajdonságai. Kísérletünk során azt vizsgáltuk, hogy a különböző mértékű vízhiány miként befolyásolja a bogyó héjának és magjának textúráját és a bogyóhéj fenolos komponenseinek koncentrációját.

A vizsgálatokat három eltérő mértékű vízellátottság mellett (teljes vízellátottság, közepes és erős vízhiány), két szüreti időpontban, üvegházás körülmények között végeztük. Vizsgáltuk a bogyók cukortartalmát, tömegét, a héj fenolos összetételét, valamint a héj és a mag textúráját.

A vízhiány kisebb cukorkoncentrációt eredményezett, ami a levelek csökkent fotoszintetikus aktivitásának volt köszönhető. Ezzel párhuzamosan kisebb lett a bogyók tömege és emelkedett a bogyóhéjban található fenolos anyagok koncentrációja. A közepesen erős vízhiány magasabb antocianin, catechin és összes polifenol értékeket eredményezett, mint az erős vízhiány. A legalacsonyabb értékek a stresszmentes növényeket jellemezték. Az első szüreti időpontban a stresszelt növények bogyóhéja vékonyabb volt. A második szüreti időpontra a vízhiányos kezelések bogyóhéj vastagsága intenzívebben növekedett, a kontrollal összehasonlítva. Nem találtunk összefüggést a bogyóhéj vastagsága és fenolos összetétele között. A vízhiány növelte a héj keménységét, a héj keménysége és vastagsága között azonban nem találtunk összefüggést. A mag mechanikai paraméterei esetében is hasonló tendenciát fedeztünk fel, azonban a vízhiány hatása a második szüretre eltűnt.

Összességében elmondható, hogy fenolos érettség szempontjából a közepes vízhiány minőség-növelő tényező lehet a jobb bogyóhéj/hús arány, valamint a bogyóhéj magasabb fenolos koncentrációja miatt. Az erős vízhiány azonban termésvesztés és minőségromlást von maga után.

A kutatás a Bolyai János Posztdoktori Ösztöndíj támogatásával valósult meg.